

Dosarul nr. 3r-193/2021

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (C. Albu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, I. Muruianu, E. Palanciuc)

## DECIZIE

02 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul  
judecători

Maria Ghervas  
Nina Vascan  
Victor Burduh

examinând recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Ambarda”,  
Diaconov Mihail și Diaconov Victoria,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată  
înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Ambarda”, Diaconov Mihail și  
Diaconov Victoria împotriva Consiliului comunal Cărpineni și Primăriei comunei  
Cărpineni, raionul Hîncești cu privire la anularea actelor administrative și  
recunoașterea dreptului de proprietate,

împotriva încheierii din 07 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care  
cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ambarda”,  
Diaconov Mihail și Diaconov Victoria împotriva hotărârii din 21 iulie 2020 a  
Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, a fost declarată inadmisibilă pe motiv că  
motivarea apelului nu a fost depusă în termenului prevăzut de lege,

c o n s t a t ă :

La 19 aprilie 2018, SRL „Ambarda”, Diaconov Mihail și Diaconov Victoria  
au depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunal Cărpineni,  
și Primăriei comunei Cărpineni, raionul Hîncești, concretizată la 22 mai 2020,  
solicitând anularea deciziei Consiliului comunal Cărpineni nr. 06/02.27 din 13  
octombrie 2014, răspunsul la cererea prealabilă din 05 martie 2018 a Consiliului  
comunal Cărpineni, deciziei Consiliului comunal Cărpineni nr. 02/03.59 din 23  
martie 2018 și răspunsul Primarului comunei Cărpineni din 21 martie 2018,  
recunoașterea după Diaconov Victoria a dreptului de proprietate asupra celor 3  
bazine, pentru construcția cărora au fost executate lucrări de terasament și anume  
în volum de 21 270 m<sup>3</sup>, executarea barajelor, digurilor din pământ cu compactarea  
în volum de 26 030 m<sup>3</sup>, cu volumul de acumulare de bazinul 1 - 12870 m<sup>3</sup>, bazinul  
2 - 15050 m<sup>3</sup>, bazinul 3 - 30180 m<sup>3</sup>, aflate în apropierea fermei din satele xxx și  
xxx, raionul xxx .

Prin hotărârea din 21 iulie 2020 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Ambarda”, Diaconov Mihail și Diaconov Victoria, ca neîntemeiată.

S-a încasat de la SRL „Ambarda”, Diaconov Mihail și Diaconov Victoria, în mod solidar, în beneficiul Primăriei comunei Cărpineni, raionul Hîncești, cu titlu de cheltuieli de judecată suma de 6000 de lei.

S-a dispus revocarea măsurii de asigurare a acțiunii aplicate prin încheierea din 04 octombrie 2018 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, odată cu intrarea în vigoare a hotărârii.

La 28 iulie 2020, SRL „Ambarda”, Diaconov Mihail și Diaconov Victoria, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârea din 21 iulie 2020 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (f.d.158).

Prin încheierea din 07 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de SRL „Ambarda”, Diaconov Mihail și Diaconov Victoria împotriva hotărârii din 21 iulie 2020 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

La 26 aprilie 2021, ștampila de pe plicul poștal, SRL „Ambarda”, Diaconov Mihail și Diaconov Victoria, a depus recurs împotriva încheierii din 07 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii și remiterea dosarului la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel (f.d.197-202).

În motivarea recursului au indicat că, la data de 06 ianuarie 2021, fără a avea hotărârea motivată a instanței de fond, au redactat cererea de apel motivată, au semnat-o, ulterior s-au deplasat la Curtea de apel Chișinău, unde funcționarul responsabil de înregistrarea actelor a verificat baza de date și a comunicat că dosarul nu este la Curtea de apel Chișinău și nu poate primi cererea de apel motivată, comunicându-le să o depună la Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni. În aceeași zi au mers la Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni și responsabilii de înregistrarea actelor au verificat baza de date și le-au comunicat că dosarul se află încă în procedura judecătorului Albu Corina.

Astfel, au solicitat înregistrarea apelului motivat, în speranța că acesta va fi expedit la Curtea de apel Chișinău, împreună cu materialele cauzei.

Recurenții au menționat că la data de 06 ianuarie 2021, cererea de apel motivată a fost înregistrată la Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, iar dovada înregistrării cererii de apel motivate fiind anexată la prezenta cerere de recurs.

Consideră că au depus toată diligența necesară în ceea ce privește contestarea hotărârii din 21 iulie 2020 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni și că termenul pentru prezentarea apelului motivat, pretins a fi expirat la 22 martie 2021, care de altfel nici nu a început să curgă, fiindcă deja apelul motivat era depus la data de 06 ianuarie 2021.

La 11 mai 2021, Curtea Supremă de Justiție a expedit pentru notificare intimaților copia recursului depus de către SRL „Ambarda”, Diaconov Mihail și Diaconov Victoria, împotriva încheierii din 07 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu explicarea dreptului de a depune referință.

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea contestată a fost pronunțată la 07 aprilie 2021 și recepționată de către recurenți, la data de 22 aprilie 2021 (f.d.217).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus la 27 aprilie 2021 de SRL „Ambarda”, Diaconov Mihail și Diaconov Victoria, este în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Ambarda”, Diaconov Mihail și Diaconov Victoria, urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din conținutul recursului rezultă că SRL „Ambarda”, Diaconov Mihail și Diaconov Victoria nu sunt de acord cu încheierea din 07 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de SRL „Ambarda”, Diaconov Mihail și Diaconov Victoria împotriva hotărârii din 21 iulie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Din materialele cauzei rezultă că Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni a pronunțat dispozitivul hotărârii la 21 iulie 2020 (f.d.155), iar la 28 iulie 2020, SRL „Ambarda”, Diaconov Mihail și Diaconov Victoria, au depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond.

Instanța de recurs constată că, la data de 10 noiembrie 2020, cauza în contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Ambarda”, Diaconov Mihail și Diaconov Victoria împotriva Consiliului comunal Cărpineni și Primăriei comunei Cărpineni, raionul Hîncești, a fost expediată la Curtea de Apel Chișinău.

Conform fișei de repartizare a dosarelor, prezenta cauză, la data de 19 noiembrie 2020, a fost înregistrată la Curtea de Apel Chișinău și repartizată pentru examinare completului de judecată specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ (f.d.171).

Tot din actele cauzei se constată că, Curtea de apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia hotărârii motivate din 21 iulie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, care potrivit avizului de recepție, a fost recepționată de către SRL „Ambarda”, Diaconov Mihail și Diaconov Victoria, la data de 19 februarie 2021 (f.d.185).

Prin urmare, termenul de depunere a apelului motivat a început să curgă de la 20 februarie 2021 și a expirat la data de 22 martie 2021 (21 martie 2021 fiind zi de duminică), astfel, ultima zi de depunere a apelului motivat fiind ziua de 22 martie 2021, cu toate acestea cererea de apel motivată nu a fost depusă la Curtea de Apel Chișinău, în corespundere cu prevederile art. 232 alin.(2) din Codul administrativ.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ apreciază ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare inadmisibilă a cererii de apel depusă de SRL „Ambarda”, Diaconov Mihail și Diaconov Victoria împotriva hotărârii din 21 iulie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Argumentul recurenților, precum că au înregistrat cererea de apel motivată la Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, la data de 06 ianuarie 2021, instanța de recurs îl consideră neîntemeiat și urmează a fi respins, deoarece în conformitate cu prevederile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, legea expres prevede că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Or, după recepționarea hotărârii motivate, la 19 februarie 2021, recurenții au avut obligația, în conformitate cu prevederile legale sus enunțate, să înregistreze cererea de apel motivată la Curtea de Apel Chișinău.

De asemenea, având calitatea procesuală de reclamanti, au fost obligați la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarului despre care cunoșteau cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea sa și să respecte termenele prevăzute de lege, adică urmau să întreprindă toate măsurile necesare de protejarea drepturilor sale, inclusiv prin acțiuni concludente de informare în privința modului de derulare a procesului prin care să demonstreze păstrarea interesului față de caz și imposibilitatea de a se familiariza cu hotărârea adoptată într-un asemenea mod, pentru a dispune de posibilitatea contestării hotărârii în termen.

Colegiul notează că legiuitorul a instituit termen imperativ pentru exercitarea căii de atac, asigurând astfel stabilitatea raporturilor juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți potrivit unor norme de drept distincte. Deci, admiterea exercitării unei căi de atac în afara termenului legal ar

constitui o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reiterează că importanța termenilor procedurali este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii folosirii de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Astfel, Colegiul menționează că, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În urma celor relatate, se constată că încheierea instanței de apel este întemeiată, deoarece SRL „Ambarda”, Diaconov Mihail și Diaconov Victoria nu au prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele prescrise de art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

De asemenea, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat apelanții/recurenții nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Ambarda”, Diaconov Mihail și Diaconov Victoria.

Se menține încheierea din 07 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,  
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Nina Vascan

Victor Burduh